

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OPERAČNÝ PROGRAM
VÝSKUM A INOVÁCIE

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SÚHRNNÁ SPRÁVA O AKTIVITÁCH HODNOTENIA A VÝSLEDKoch HODNOTENÍ OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE za rok 2015

Marec 2016

1. Kontext hodnotenia

Operačný program Výskum a inovácie (ďalej len „OP Val“) predstavuje nástroj pre podporu a presadzovanie vízií politiky výskumu, vývoja a inovácií SR. Zameriava sa na podporu excelentného a kvalitného výskumu prostredníctvom účelovej stimulácie celého výskumno-vývojového prostredia, motivujúc aktérov z akademickej a podnikateľskej sféry k formovaniu partnerstiev a integrácii do medzinárodných štruktúr. Súčasne sa sústreďuje na užšie prepájanie výskumu a vývoja s trhom, cielene podporujúc komercializáciu produktov a poznatkov prostredníctvom ich transferu a propagácii v praxi.

Stratégiu a ciele OP Val, zvyšovaním výkonnosti a efektívnosti systému výskumu, vývoja a inovácií prispievajú ku konkurencieschopnosti a rastu hospodárstva SR, plne reflektujú štyri prioritné osi (piata PO je technická pomoc). Pokrývajú dva tematické ciele, definované prioritné osi zosúladiť zámery oboch subjektov spoločne sa podieľajúcich na realizácii OP Val. Plnenie tematického cieľa 1 Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií zabezpečujú prvé dve PO – PO1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií a PO 2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji, aktivity ktorých majú podporovať zvyšovanie schopností výskumu, vývoja a inovácií, kladúc dôraz na zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora, a implementáciu opatrení RIS3 SK. Zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP, zodpovedajúce tematickému cieľu 3, je predmetom PO 3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP a PO 4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji.

2. Realizácia hodnotení

Táto sekcia prezentuje súhrnnú informáciu o hodnotiacich aktivitách OP, uskutočnených za obdobie od jeho schválenia Európskou komisiou dňa 28. októbra 2014. Predovšetkým popisuje postup prípravy Plánu hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020, kľúčového kroku sledovaného obdobia, preddefinujúceho podmienky zaisťujúce kvalitu hodnotenia OP a efektívne využitie hodnotení autoritami a uľahčujúce šírenie získaných poznatkov o fungovaní politiky a úspešnosti implementácie OP¹. Informuje taktiež o vytváraní Systému monitorovania a hodnotenia Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020, riadiacom nástroji dôležitom pre zabezpečenie pravidelného monitorovania a hodnotenia efektívnosti a fyzického pokroku operačného programu.

Oba dokumenty predstavujú základné piliere pre úspešnú realizáciu a validáciu plánovaných hodnotení počas celého programového obdobia 2014-2020. Počnúc tak

---

¹Guidance document on Evaluation Plans. Terms of Reference for Impact Evaluations on Quality Management of External Evaluations (2015), s. 3. Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/evaluation_plan_guidance_en.pdf

prvým hodnotením, ktorého predbežné zistenia by mohli byť dostupné začiatkom roka 2017, súhrnná informácia bude obohatená o zhrnutie kľúčových výsledkov získaných za daný rok.

2.1. Plán hodnotení OP Val na programové obdobie 2014-2020

Vypracovanie plánu hodnotení príslušných operačných programov je v programovom období 2014-2020 podmienené čl. 56 a čl. 114 všeobecného nariadenia², nariadujúc, že k jeho schváleniu má dôjsť najneskôr rok po prijatí OP. Príprava Plánu hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020 (ďalej len „Plán hodnotení OP Val“) bola riadená RO a SO, pričom do tohto procesu boli zapojení aj zástupcovia Slovenskej evaluačnej spoločnosti. Absencia uceleného metodického rámca ako aj poddimenzovaný stav administratívnych kapacít RO a SO však spôsobili, že celý proces bolo možné iniciovať až v druhej polovici roka 2015. V tomto období, v júni 2015, boli do praxe uvedené záväzné pravidlá pre RO a SO k tvorbe plánov hodnotení, zhrnuté v Metodickom pokyne č. 20³ vydaným CKO.

Prvý návrh Plánu hodnotení OP Val bol skoncipovaný a sripomienkovaný v auguste 2015, po finálnych úpravách bol dňa 3. septembra 2015 predložený Európskej komisii na posúdenie. Usúdiac, že návrh spĺňa len minimum požiadaviek predpisov, Európska komisia svoje odporúčania rozvinula v posudku⁴, podľa ktorého kritické oblasti v rámci riadenia a plánovania hodnotení, zdieľania zodpovednosti a koordinácie, skúseností a expertízy či využívania a komunikácie zistení z hodnotení vyžadovali dodatočnú pozornosť. K dôkladnejšiemu zváženiu špeciálne odporučila dizajn a metódy (zdôvodnenie, hodnotiace otázky, odkaz na existujúce zistenia iných hodnotení, odôvodnenie výberu metód, náčrt predpokladaných výsledkov s identifikáciou ukazovateľov) a sprehľadnenie dostupných údajov a systému zdrojov. Závažnosť a rozsah pripomienok primäli RO a SO prehodnotiť pôvodný úmysel predložiť prvý návrh Monitorovaciemu výboru, ktorého najbližšie zasadnutie sa konalo dňa 29. septembra 2015.

Poskytnuté odporúčania sa stali základom druhého návrhu Plánu hodnotení OP Val, ktorý bol predložený na opätovné posúdenie dňa 23. októbra 2015. Pre jeho sfinalizovanie, podľa inštrukcií⁵, je ale potrebné zapracovať najmä tieto dve pripomienky:

- **systematické využívanie dostupných informácií (zistenia hodnotení z PO 2007-2013)**

Analýzu programového obdobia 2007-2013, obsiahnutú v návrhu Plánu hodnotení OP Val, je nutné doplniť o popis, ako presne boli uvedené zistenia z hodnotení (k systému merateľných ukazovateľov, skúsenosti s metódami) použité pri definovaní

---

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013.

³ MP CKO č. 20 k vypracovaniu plánu hodnotení operačných programov na programové obdobie 2014-2020 (2015, verzia 1). Zdroj: <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/>

⁴ Evaluation helpdesk 2014-2020: *Quality Assessment of evaluation plan. OP Operational Programme Research and Innovation Slovakia 2014 - 2020, 2014SK16RFOP001*. September 2015. (interný dokument)

⁵ Evaluation helpdesk 2014-2020: *Quality Assessment of revised evaluation plan for OP Research and Innovation Slovakia 2014-2020 2014SK16RFOP0001*. October 2015. (interný dokument)

plánovaných hodnotení. Účelu hodnotenia, skúmať konkrétne problémy a identifikovať medzery v údajoch, ktoré majú byť hodnotením vyplnené, by pomohlo, keby sa ku každej hodnotiacej otázke priradili príslušné nálezy z minulých hodnotení.

- **dizajn a metódy (výber metód hodnotenia)**

Prepojenie medzi zamýšľanými metódami hodnotenia, evaluačnými otázkami a konkrétnymi údajmi, ktoré budú použité, nie je dostatočné (všeobecné odôvodnenie nie je postačujúce).

Ďalší postup bol následne konzultovaný so zástupcami Európskej komisie. Bolo rozhodnuté, že je v záujme OP Val zapracovať vznesené pripomienky, zaručujúce vyššiu funkčnosť, jasnosť a transparentnosť Plánu hodnotení, a to i napriek uplynutiu lehoty určenej pre jeho prijatie⁶. Návrh Plánu hodnotení OP Val nebol do konca roka 2015 v stave umožňujúcom ďalšie posúdenie a na jeho úpravách budú RO a SO pokračovať aj v nasledujúcom roku.

2.2. Systém monitorovania a hodnotenia OP Val na programové obdobie 2014-2020

Potrebu dopracovania systému hodnotenia OP identifikovalo ex ante hodnotenie⁷, uskutočnené so zámerom posúdiť a zlepšiť kvalitu nastavenia vytváraného nového operačného programu. Ako poznamenalo, mechanizmami hodnotenia sa síce bude detailnejšie zaoberať Plán hodnotení OP Val, téma hodnotenia však bude zahrnutá aj do pripravovaného systému, definujúceho nastavenia ako monitorovania (programové), tak hodnotenia (základy)⁸.

Na tvorbe Systému monitorovania a hodnotenia Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020 (ďalej len „Systém monitorovania a hodnotenia OP Val“) sa podieľali spoločne RO a SO počas celého roka 2015. Verzia Systému monitorovania a hodnotenia OP Val bola k dispozícii už v auguste 2015, zdôrazňujúc hlavne prvú zložku systému, kým princípy hodnotenia OP sú predstavené orientačne. Niektoré prvky (týkajúce sa najmä systému monitorovania) však čakali ešte na kompletizáciu. Finálnu podobu preto nadobudla až v novembri 2015 po určení chýbajúcich hodnôt jedného merateľného ukazovateľa⁹ a prepojení na sfinalizovaný číselník merateľných ukazovateľov¹⁰, ktorý má predstavovať hlavný zdroj pre vykonávanie monitorovania. Koncom roka, dňa 30.

---

⁶ Maximálna jednoročná lehota podľa čl. 114 ods. 1 všeobecného nariadenia.

⁷ Ex ante hodnotenie OP Výskum a inovácie vrátane strategického environmentálneho hodnotenia (2014), s. 27-30, 39. Zdroj: <https://www.opvai.sk/o-nas/priprava-operacneho-programu/navrh-op-vyskum-a-inovacie/>

⁸ Zhmurie zistení, vrátane odpočtu implementácie opatrení k jednotlivým odporúčaniam ex ante hodnotenia, možno nájsť v Súhrnnej správe o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení operačného programu Výskum a vývoj za rok 2015 (v príprave).

⁹ Operačný program Výskum a inovácie pre programové obdobie 2014 - 2020 (2014), s. 96, tabuľka 28 k špecifickým ukazovateľom výsledkov (R0025) programu zodpovedajúcim špecifickému cieľu 5.1.2. Zdroj: <https://www.opvai.sk/dokumenty/zakladne-dokumenty/>

¹⁰ MP CKO č. 17 k číselníku merateľných ukazovateľov, Príloha č. 1 - Číselník merateľných ukazovateľov, aktualizácia 2 (k 16.10.2015). Zdroj: <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/mp-cko-c-17-verzia-1-k-ciselniku-meratelnych-ukazovatelov-aktualizacia-c-2/>

decembra 2015, bol návrh Systému monitorovania a hodnotenia OP Val predložený na posúdenie Európskej komisii.

2.3. Prehľad vykonaných hodnotení za rok 2015

V roku 2015 neprebiehala realizácia žiadneho hodnotenia OP Val, nakoľko neboli do konca roka podpísané žiadne zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. RO a SO nevykonali ani hodnotenia príbuzných OP (dopady intervencií), nakoľko Plán hodnotení OP Val nebol do konca roka 2015 schválený.

3. Kapacity pre hodnotenie

Funkciu **riadiaceho orgánu** pre OP Val (v súhrnnej správe označovanom termínom „RO“), ktorý bol schválený Európskou komisiou dňa 28. októbra 2014, vykonáva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR“).

Za hodnotenie OP Val je zodpovedný RO, konkrétne úlohy plní sekcia štrukturálnych fondov EÚ, pôvodne odbor prípravy operačného programu Výskum a inovácie, od 1. októbra 2015 odbor riadenia programov ERDF, oddelenie programovania a analýz.

Okrem RO sa na hodnotení OP Val podieľa aj **sprostredkovateľský orgán** (v súhrnnej správe označovanom ako „SO“), ktorým je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“); v rámci neho je poverená plnením úloh sekcia podporných programov, oddelenie monitorovania a hodnotenia OP.

3.1. Personálne zabezpečenie aktivít hodnotenia

Rok 2015 znamenal z pohľadu hodnotenia OP naštartovanie procesu kreovania manažmentu, ktorý by mal na starosti povinnosti súvisiace so zabezpečením hodnotenia. Séria podniknutých krokov viedla od postupného posilňovania vnútorných kapacít (nekonštantný nárast s vrcholom zaznamenaným v októbri 2015) k ich reorganizácii, najmä zo strany RO¹¹, ktorý zaviedol do svojej štruktúry novú (kumulovanú) pozíciu manažéra hodnotenia. Zamestnancom príslušného oddelenia bolo nevyhnutné vymedziť náplň evaluačných činností, ktoré zahŕňajú¹² vypracovanie a aktualizáciu stratégie hodnotenia,

---

¹¹ Od 1. októbra 2015 má sekcia štrukturálnych fondov EÚ MŠVVaŠ SR novú štruktúru s odborom riadenia programov ERDF a jeho dvomi oddeleniami (oddelenie programovania a analýz a oddelenie komunikácie), ktoré plynulo prebrali úlohy vykonávané pôvodným odborom prípravy operačného programu Výskum a inovácie. V súvislosti s ukončením programového obdobia 2007-2013 nastalo v októbri 2015 aj zlúčenie príbuzných odborov a presun kompetencií: odboru riadenia programov ERDF boli postúpené úlohy spojené so zavŕšením realizácie OP Výskum a vývoj a jeho kapacity boli posilnené tromi zamestnancami odboru, ktorý pôvodne OP Výskum a vývoj riadil.

¹² MP CKO č. 22 k tvorbe organizačnej štruktúry a štandardizovaných pozícií RO/SO zapojených do implementácie EŠIF v programovom období 2014 - 2020 (2016), s. 11-12 - upravené podľa *Systému riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov. Programové obdobie 2014 - 2020. Verzia 3 (2016)*, kapitoly 4.2.3 Úlohy riadiaceho orgánu/gestora HO v oblasti hodnotenia, podľa ktorej už RO nemá povinnosť vypracovať Plán hodnotení OP na príslušný kalendárny rok (je súčasťou novej štruktúry Súhrnnej správy o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení, časť Plánované hodnotiace aktivity).

plánu hodnotení a súhrnnej správy o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení, koordináciu externých hodnotení OP a vypracovanie interného hodnotenia, štúdií a analýz.

Tieto organizačné zmeny umožnili skoncentrovať roztrúsené personálne kapacity (dvoch OP) a položili základ pre profiláciu manažérskeho tímu. Pôvodne totiž v rámci RO zabezpečovali aktivity hodnotenia dvaja manažéri programovania a jedna vedúca oddelenia, ktorým navyše vypomáhal jeden manažér hodnotenia za OP Výskum a vývoj. SO zastupoval jeden vedúci oddelenia. Novovytvorený tím (od októbra 2015) pozostáva z piatich manažérov hodnotenia v pomere 4:1 (RO:SO), ich činnosti zastrešujú dvaja vedúci zamestnanci (jeden za RO a jeden za SO - MH SR). Manažéri hodnotenia tvoria heterogénnu skupinu: na jednej strane zapracovaní zamestnanci so skúsenosťami a poučením z chýb hodnotenia programového obdobia 2007-2013, na strane druhej bol manažment pre hodnotenie rozšírený o dvoch nových zamestnancov (rovnako za RO a SO) bez predošlej skúsenosti s vedením hodnotení takéhoto rozsahu či zaužívanými hodnotiacimi postupmi.

Evaluačnú činnosť budú manažéri hodnotenia vykonávať v kombinácii s inou funkciou, často v súvislosti s monitorovaním OP.

3.2. Prehľad absolvovaných vzdelávacích aktivít

Vychádzajúc z profilu manažérov hodnotenia, RO a SO skoordinovalo postupy pri plánovaní spoločných a individuálnych vzdelávacích aktivít svojich zamestnancov, reflektujúc ich rôzne potreby a zamerania. Pozornosť sa sústredila najmä na nových zamestnancov, ktorí si znalosti o hodnotení OP dopĺňali prevažne samoštúdiom základných dokumentov, kým vzdelávacie programy mali slúžiť na ich odborné usmernenie.

Manažéri hodnotenia OP sa v roku 2015 zúčastnili nasledovných vzdelávacích aktivít:

<i>Štatistická analýza dát v praxi - od pojmov k interpretácii výsledkov</i>		Organizátor ACREA CZ - Centrum výuky
<ul style="list-style-type: none"> formovanie znalostí v oblasti štatistiky a analýzy dát (pochopeie významu pojmov, metód jednorozmernej a viacrozmernej štatistiky) s dôrazom na aplikáciu v praxi a za využitia rôznych softvérov, vrátane IBM SPSS Statistics 		
semestrálny kurz v termíne 13.02. - 05.06.2015	počet účastníkov: 1 (RO)	

Manažéri hodnotenia OP sa v roku 2015 zúčastnili i ďalších aktivít prehľbujúcich kvalifikáciu v oblasti hodnotenia a súvisiacich oblastiach:

<i>Research Evaluation & Assessing Research Quality. Indicators, Impact, Integrity</i>		seminár	Organizátor Európska akadémia pre dane, ekonomiu a právo
<ul style="list-style-type: none"> témy k manažmentu kvality pre výskum po efektívne porovnávanie výsledkov (benchmarking), výzvam a príležitostiam hodnotenia dopadu výskumu, jeho integrity a etike 			
Berlín, 05.02. - 06.02.2015	počet účastníkov: 2 (RO)		
<i>Nastavenie dizajnu pre CIE</i>		workshop	Organizátor KPMG
<ul style="list-style-type: none"> témy k hodnoteniu intervencií OP pre zistenie ich prínosov, výber vhodných metód pre analýzu na základe charakteristiky programu a typu údajov 			
Bratislava, 19.03.2015	počet účastníkov: 2 (jeden za RO, jeden za SO)		

<i>Evaluation results for decision making: Use, challenges and examples</i>		
<ul style="list-style-type: none"> využitie výsledkov hodnotenia a dopady hodnotenia na tvorbu politiky založenej na dôkazoch, predstavenie úloh v oblasti hodnotenia v novom programovom období 2014-2020 	konferencia	Organizátor Ministerstvo financií Litovskej republiky
Vilnius, 20.05. - 21.05.2015	počet účastníkov: 1 (RO)	
<i>Metódy Counterfactual impact evaluation</i>		
<ul style="list-style-type: none"> prístupy k získavaniu, spracovaniu a využitiu údajov pre účely hodnotení dopadov v kontexte riadenia verejných politík 	seminár	Organizátor Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Bratislava, 28.05.2015	počet účastníkov: 1 (RO)	
<i>Eastern Central Regional Workshop on Counterfactual Impact Evaluation Methods</i>		
<ul style="list-style-type: none"> metódy kontrafaktuálneho hodnotenia dopadu v teórii a praxi (počítačové školenie, práca so softvérom STATA) pre hodnotenie intervencií 	workshop	Organizátori Európska únia CRIE Fond strategického hodnotenia dopadu Svetovej banky
Budapešť, 22.09. - 24.09.2015	počet účastníkov: 1 (RO)	
<i>Efektívny zber dát a ich automatizované analýzy</i>		
<ul style="list-style-type: none"> oboznámenie sa s rýchlym zberom a spracovaním zozbieraných údajov (štatistické metódy), ako aj ich interpretáciou za využitia rôznych modulov IBM SPSS Statistics¹³ 	seminár	Organizátor ACREA CZ - Centrum výuky
Bratislava, 09.12.2015	počet účastníkov: 3 (jeden za RO, dvaja za SO)	

3.3. Spolupráca v oblasti hodnotenia

Z hľadiska rozvíjania vzájomnej spolupráce bola významnou činnosťou participácia na sfunkčovaní mechanizmov hodnotenia EŠIF/OP, v sledovanom období zastúpené aktívnou účasťou na stretnutiach Pracovnej skupiny pre hodnotenie EŠIF. Pracovná skupina má prierezovo riešiť problematiku hodnotenia OP, združuje zástupcov OP/HP usmerňujúc ich rôzne činnosti v rámci procesov hodnotenia. Na jej zasadnutiach sa popri hlavnej téme, venovanej Plánu hodnotení EŠIF, prezentoval stav aktuálny plánov hodnotení jednotlivých OP a vymieňali sa informácie z koordinačných stretnutí s Európskou komisiou či podujatiam venovaných téme hodnotenia.

4. Plánované hodnotiace aktivity na rok 2016

Pretrvávajúcou prekážkou zabezpečenia hodnotenia OP, odstránenie ktorej bude prioritou roka 2016, je meškanie zapríčinené neschválením Plánu hodnotení OP Val. Úsilie RO a SO sa teda sústreďí na dopracovanie plánu v požadovanej kvalite a v primeranej lehote, snažiac sa neprehlbovať negatívne dopady, ktoré vyplývajú z neustáleho odsúvania termínov plánovaných hodnotení.

Jedným z najdôležitejších faktorov, ktoré môžu ovplyvniť plánované hodnotenia, je realizácia verejného obstarávania a vhodné nastavenie zadávacích podmienok tak, aby

¹³ Štatistický systém, o zavedenie ktorého sa usilujú MŠVVaŠ SR a MH SR pre zjednodušenie spracovávania dátových rádov; o tomto zámere sa zmieňuje návrh Plánu hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020, s. 23.

bola zabezpečená vysoká kvalita výstupov hodnotenia. Zároveň je nevyhnutné priebežné vzdelávanie administratívnych kapacít zodpovedných za hodnotenie.

4.1. Tematické oblasti hodnotenia

Hodnotenia, ktorých uskutočnenie je naplánované na rok 2016, prislúchajú dvom tematickým oblastiam s osobitnou relevanciou pre stratégiu OP Val: infraštruktúrna báza a transfer technológií.

Posudzovanie potenciálu infraštruktúrnej základne má za cieľ zistiť, ako sa intervenciami umocňované zlepšovanie technologického vybavenia výskumných inštitúcií (v rámci programového obdobia 2007-2013) odrazilo na kvalite ich výskumno-vývojovej činnosti a na zvyšovaní národnej a medzinárodnej prestíže. Zvážená bude miera úspešnosti/dopad politiky podporujúcich OP Výskum a vývoj (ďalej len „OP VaV“) a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“). Od patentovania po prenos produktu do praxe, posúdenie výkonnosti a efektívnosti národnej infraštruktúry v oblasti transferu technológií má zodpovedať otázky týkajúce sa využívania inštitútov a podpory ochrany duševného vlastníctva. Vo všeobecnosti patrí problematika transferu technológií ako nástroja na zvyšovanie výkonnosti systému výskumu a vývoja k nosným témam politiky OP Val.

Prezentované témy plne reflektujú aktuálne potreby OP Val, podľa toho boli modelované (plánované) hodnotenia. Akútne potreby OP Val, ktoré sa môžu vyskytnúť počas roka, sa budú riešiť prostredníctvom ďalších (ad hoc) hodnotení.

4.1.1. Plánované hodnotenia

Táto sekcia poskytuje stručný prehľad o všetkých plánovaných hodnoteniach, ktoré sa v roku 2016 nachádzali v štádiu: zahájenia (2) a realizácie/rozpracovania (0)

Návrh Plánu hodnotení OP Val rozoznáva dve externé hodnotenia, jedno tematické a druhé ex post hodnotenie, ktorých zahájenie sa očakáva v priebehu tohto roka (tabuľka 1). Predstavu o náplni prezentovaných hodnotení približujú informácie sústredené v prílohe 1 (tabuľky 2-3), predstavujúce upravené a doplnené popisy v zmysle odporúčaní Európskej komisie¹⁴. Indikatívny vo svojej podstate, prehľad bude zaktualizovaný následne po schválení návrhu Plánu hodnotení OP Val v novšej verzii tejto správy.

ID ¹	Názov hodnotenia	Typ	Subjekt
-	Hodnotenie výskumno-vývojového potenciálu SR	tematické	MŠVVaŠ SR
-	Ex post zhodnotenie národného projektu OP VaV: Národná infraštruktúra pre	ex post	MŠVVaŠ

¹⁴ Evaluation helpdesk 2014-2020: *Quality Assessment of revised evaluation plan for OP Research and Innovation Slovakia 2014-2020 2014SK16RFOP0001*. October 2015, s. 9-10. (interný dokument)

Väzby (prepojenia) medzi evaluačnými otázkami a prislúchajúcimi navrhovanými metódami hodnotenia, ktorými mali byť zodpovedané, neboli v návrhu Plánu hodnotení OP Val jasne odôvodnené a relevantné typy údajov (nie zdroje), potrebné pre vykonanie hodnotenia, neboli identifikované.

podporu transferu technológií		SR
-------------------------------	--	----

¹ jedinečné identifikačné kódy hodnotení budú doplnené po aktualizácii

Tabuľka 1: Indikatívny zoznam plánovaných hodnotení na rok 2016.

Z roku 2015 sa neprenášajú žiadne neukončené (rozpracované) aktivity hodnotenia.

4.1.2. Ad hoc hodnotenia

V priebehu roka môžu z postupnej implementácie OP Val vziť potreby riešenia špecifických systémových a programových otázok – tie po dodatočnej pozitívnej identifikácii môžu byť pokryté ad hoc analýzami.

4.2. Budovanie kapacít v oblasti hodnotenia

Zvýšená pozornosť venovaná významu hodnotenia vyžaduje, aby pre hodnotiace aktivity boli vyčlenené kapacity schopné zabezpečiť odbornosť a kvalitu celého procesu. Manažment pre hodnotenie bude preto v roku 2016 kapacitne ešte rozšírený, stabilizujú tak jeho analytickú základňu.

Kvalitatívny rozvoj evaluačných kapacít RO a SO bude podporovaný prostredníctvom vzdelávacích programov, zameraných na dopĺňanie a vyrovnávanie rozdielnej úrovne ich znalostí. Na všeobecnejšie poňaté školenia k procesom (monitorovania a) hodnotenia nového programového obdobia, organizovanými CKO a inými subjektmi, nadviažu aktivity z oblasti štatistiky a štatistického zisťovania. Nové posily uvedú do problematiky praktické kurzy a školenia, ktorými si osvoja podstatu práce so štatistickými metódami a výsledkami (semestrálny kurz „Štatistická analýza dát v praxi - od pojmov k interpretácii výsledkov“). Semináre a kurzy, prehlbujúce už existujúce poznatky manažérov hodnotenia OP, prispievajú k budovaniu ich schopností naplánovať, riadiť či monitorovať hodnotenia a rozvíjaniu ich analytických zručností.

Činnosti manažérov v oblasti hodnotenia OP bude koordinovať Pracovná skupina Operačného programu Výskum a inovácie pre hodnotenie, s jej vytvorením sa ráta v priebehu roka 2016.

Príloha 1 - Prehľad hodnotení na rok 2016

Koncept prílohy je odvodený z noriem stanovených pre riadenie kvality hodnotiaceho procesu, špecificky sa vzťahujú na potreby transparentného plánovania hodnotenia¹⁵ - požiadavky na jasnosť a užitočnosť dizajnu. Predstavené sú hodnotenia na príslušný rok obsahujúce aktualizované údaje¹⁶, ktoré majú poskytnúť širšiu predstavu o nadchádzajúcej hodnotiacej aktivite¹⁷, vytvárajúc predpoklady pre funkčný a kvalitný systém hodnotenia OP Val za príspevku a zapojenia relevantných partnerov.

Tabuľka 2.

Názov hodnotenia (ID ¹⁸)	Hodnotenie výskumno-vývojového potenciálu SR
Programová relevancia	<p>PO 1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií ŠC 1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií</p> <p>PO 2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji ŠC 2.1.1 Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave</p>
Dôvod a ciele hodnotenia	<p>Systém VVal prešiel v programovom období 2007-2013 významnou premenou, uskutočňovanou najmä za podpory realizovaných OP VaV a OP KaHR. Dochádzalo k postupnému zmierňovaniu technologickej medzery (budovanie a modernizácia VVal infraštruktúry), zlepšovaniu kvality výskumu a vývoja či kryštalizácii slovenských lídrov výskumu a vývoja - tieto aktivity možno považovať za prvú etapu systémovej podpory, na ktorú nadviažu aktivity špecifických cieľov OP Val:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvýšenie výkonnosti štátneho a verejného sektora konsolidáciou a integráciou vzniknutej VaV infraštruktúry ▪ podpora rôznych foriem medzisektorových partnerstiev / klastrovania / technologických platforiem ▪ zvýšenie publikačnej výkonnosti ▪ zvyšovanie miery využívania inštitútov ochrany duševného vlastníctva <p>Cieľom hodnotenia je zmapovanie aktuálneho stavu a posúdenie výskumno-vývojového potenciálu infraštruktúr ako výsledku dopadu intervencií oboch predchádzajúcich OP. Analýzou budú zhromaždené informácie o finančnej udržateľnosti, technickom vybavení, výskumných a vedeckých</p>

¹⁵ návrh Plánu hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020, s. 24.

¹⁶ upravené a doplnené oproti Zoznamu plánovaných hodnotení OP Val na programové obdobie 2014-2020 návrhu Plánu hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014-2020, s. 45-66, no štruktúra tabuliek je ponechaná.

¹⁷ v zmysle odporúčaní Evaluation helpdesk 2014-2020: *Quality Assessment of revised evaluation plan for OP Research and Innovation Slovakia 2014-2020 2014SK16RFOP0001*. October 2015. (interný dokument)

¹⁸ jedinečný identifikačný kód hodnotenia bude doplnený po schválení Plánu hodnotení OP Val Monitorovacím výborom.

	<p>výsledkoch či plánovanej využiteľnosti podporených infraštruktúr z pohľadu ich výnimočnosti v SR, excelentnosti, významu pre oblasti špecializácie (RIS3 SK) a atraktivity pre európsky výskum.</p> <p>Efektívnosť podpory OP VaV sa porovná s reprezentatívnou vzorkou, zahŕňajúcou výskumne podobne orientované, podporu však nevyužívajúce výskumné inštitúcie.</p>
Očakávaný prínos hodnotenia	<p>Externé hodnotenie umožní predovšetkým stanoviť počiatočné hodnoty a počiatočný stav v oblastiach relevantných pre implementáciu OP Val, z ktorých bude vychádzať posúdenie konečných výsledkov a dopadov OP Val v roku 2022.</p>
Otázky hodnotenia	<p>Aký je súčasný potenciál VaV na Slovensku ?</p> <p>Aká je infraštruktúrna vybavenosť výskumných inštitúcií?</p> <p>Aký je potenciál slovenských VaV inštitúcií pre zapájanie sa do medzinárodných programov a aktivít?</p> <p>Akým spôsobom môže byť využitý existujúci potenciál VaV inštitúcií?</p> <p>Aké sú odporúčania na opatrenia pre zvýšenie VaV potenciálu v SR?</p>
Metódy hodnotenia	<p>Podrobnosti k metódam hodnotenia budú v spolupráci s externým hodnotiteľom doladené a metódy upravené/doplnené tak, aby mohli byť účinky intervencií dôkladne zachytené. Predbežne však boli určené metódy, ktoré zodpovedajú požiadavkám príslušnej fázy hodnotenia.</p> <p>Prvá fáza hodnotenia bude pozostávať z kvalitatívnej analýzy zameranej na zhromaždenie požadovaných údajov (vznik údajovej základne), ktoré pochádzajú z roztrúsených zdrojov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Dotazníkový prieskum</i> – podporené aj nepodporené subjekty <p>Druhá fáza hodnotenia sa sústreďí na vyhodnotenie vplyvu intervencií pre porovnanie, aký bol počiatočný stav pred intervenciou oproti stavu po zrealizovaní projektov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>One shot design</i>
Požadované údaje (orientačné informácie)	<p>Základným zdrojom údajov budú <i>databázy VaV inštitúcií</i> (podporené i nepodporené)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ukazovatele relevancie výskumnej infraštruktúry – využiteľnosť a sieťovanie, udržateľnosť (finančné zabezpečenie), využívanie (študentské a vedecké práce, vyvolané projekty), excelentnosť (publikácie, grantové projekty, patenty), príspevok k zamestnanosti v oblasti VaV a i. <p>Súčasne budú využité:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>databázy CVTI SR</i> – bibliometrické a IPR ukazovatele (počet príspevkov v publikáciách s IF, citačný index, patenty a i.) ▪ <i>databázy ŠÚ SR</i> – ukazovatele o výskume a vývoji v SR (štruktúra zamestnancov vo VaV podľa pracovného

	zaradenia, výdavky na výskum a vývoj podľa zdrojov financovania/vo vybraných oblastiach) a i. <ul style="list-style-type: none"> ▪ databáza ITMS – administratívne údaje o podporených infraštruktúrach
Identifikácia bariér pre zabezpečenie údajov	predbežne žiadne
Perspektívne využitie	Výročná správa o vykonaní OP Val (2016, 2017, 2018)
Časový harmonogram (indikatívne upresnenia)	2016 – 2018 (18 mesiacov) (presný termín začiatku a odhadovaný termín ukončenia budú stanovené po schválení návrhu Plánu hodnotení OP Val)
Zabezpečenie hodnotenia	Externý hodnotiteľ (termín verejného obstarávania pre výber externého hodnotiteľa RO bude určený až po schválení návrhu Plánu hodnotení OP Val)
Indikatívny rozpočet	60 000 €
	Zdroj: PO 5 Technická pomoc

Tabuľka 3.

<p>Názov hodnotenia (ID¹⁹)</p>	<p>Ex post hodnotenie národného projektu OP VaV: Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií (NITT)</p>
<p>Programová relevancia</p>	<p>PO 1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií ŠC 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT</p>
<p>Dôvod a ciele hodnotenia</p>	<p>Neefektívny a slabý transfer poznatkov do praxe bol dlhodobou prekážkou vzniku fungujúceho inovačného systému v SR, na reštrukturalizáciu ktorého sa zamerala pomoc v programovom období 2007-2013. K odbúraní existujúcich bariér v oblasti technologického transferu má prispieť vytvorenie infraštruktúry (2010) s pôsobnosťou na celom území SR, zameranej na vytváranie vhodných predpokladov a podporných mechanizmov systému národnej podpory transferu technológií²⁰.</p> <p>Cieľom ex post hodnotenia je posúdiť príspevok NITT v oblasti duševného vlastníctva pre identifikáciu pozitívnych trendov a pretrvávajúcich problémov súvisiacich s ochranou práv v SR. Na základe jej troch špecifických cieľov²¹ bude možné:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zmerať príspevok CTT CVTI²² pri zastrešovaní systémovej podpory transferu technológií na národnej úrovni a koordinácii aktivít jednotlivých výskumných pracovísk v súvislosti s právnou ochranou duševného vlastníctva ▪ posúdiť mieru podpory vedeckej komunity prostredníctvom využívania veľkých rozpočtových a dátových kapacít IKT ▪ zhodnotiť pôsobenie propagačných a popularizačných nástrojov na rozvoji poznatkovo orientovanej spoločnosti
<p>Očakávaný prínos hodnotenia</p>	<p>Externé hodnotenie predovšetkým poskytne odporúčania, ktoré sa využijú na ďalšiu úpravu a formovanie systému národnej podpory a posilňovania technologického transferu. Okrem toho umožní posúdiť dosiahnutie stanovených cieľov národnej infraštruktúry, predovšetkým:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí a kvantifikuje výhody, ktoré priniesla činnosť národnej infraštruktúry ▪ odhadne faktory a ich vplyv na preferenciách konkrétnych foriem podporných služieb ▪ zistí, či vynaložené finančné prostriedky sú úmerné dosiahnutým výsledkom intervencií ▪ zistí, či systematická podpora budovania povedomia vedeckej komunity o ochrane duševného vlastníctva prispela k jej zvýšenému využívaniu a prehľbovaniu spolupráce aktérov VaV v praxi

¹⁹ jedinečný identifikačný kód hodnotenia bude doplnený po schválení Plánu hodnotení OP Val Monitorovacím výborom

²⁰ Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku - NITT SK. Opis projektu pre prioritnú os č. 2/4. Príloha č. 1 k Žiadosti o nenávratný finančný príspevok, s. 16. Zdroj:

http://nitt.cvtisr.sk/buxus/docs/NITT_SK_OPIS_projektu.pdf

²¹ Tamtiež, s. 14-16.

²² Centrum transferu technológií pri CVTI SR („CTT CVTI“)

Hodnotiace otázky	<p>Aký bol príspevok NITT k nárastu v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva (prepočet úspešnosti na spotrebované finančné zdroje)?</p> <p>Ktorá forma sa vyskytovala najčastejšie a prečo?</p> <p>Ktoré problémy naďalej pretrvávajú a ako sa dajú riešiť?</p>	
Metódy hodnotenia	<p>Podrobnosti k metódam hodnotenia budú v spolupráci s externým hodnotiteľom doladené a metódy upravené/doplnené tak, aby mohli byť účinky intervencií dôkladne zachytené. Predbežne však boli určené metódy, ktoré zodpovedajú požiadavkám príslušnej časti hodnotenia.</p> <p>Pre konsolidáciu a agregáciu vybraných údajov, ktoré ako súčasť sady nastavených ukazovateľov boli pravidelne zhromažďované alebo sledované počas realizačného obdobia projektu (2010-2015), budú aplikované kvantitatívne metódy. Vytvorená bude údajová základňa, prostredníctvom ktorých sa bude odhadovať trend na roky dopredu a porovnávať so skutočným vývojom a realizáciou intervencií NITT:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Analýza časových radov</i> ▪ <i>Štatistická analýza</i> <p>Skúmaním konkrétnych javov a analyzovaním ich príčin sa bude zaoberať kvalitatívny výskum, zameraný na odhadnutie preferencií a nedostatkov systému podpory:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Prieskum – súčasní i potenciálni užívatelia</i> 	
Požadované údaje (orientačné informácie)	<p>Podľa kontextu boli zvolené zdroje údajov, tento zoznam však nemožno považovať za uzavretý a môže byť doplnený/upravený po porade s externým hodnotiteľom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>databázy ŠÚ SR – oficiálne štatistiky</i> ▪ <i>databáza EPO</i> ▪ <i>databáza ITMS</i> ▪ <i>databáza CTVI SR – interná dokumentácia CTT CVTI</i> ▪ <i>prieskumom získané údaje</i> 	
Identifikácia bariér pre zabezpečenie údajov	predbežne žiadne	
Perspektívne využitie	<p>Výročná správa o vykonaní OP Val (2016, 2017)</p> <p>CVTI SR: úprava systému transferu technológií – zavedenie nových opatrení do systému</p>	
Časový harmonogram (indikatívne upresnenia)	<p>2016 – 2017 (9 mesiacov)</p> <p>(presný termín začiatku a odhadovaný termín ukončenia budú stanovené po schválení návrhu Plánu hodnotení OP Val)</p>	
Zabezpečenie hodnotenia	<p>Externý hodnotiteľ</p> <p>(termín verejného obstarávania pre výber externého hodnotiteľa RO bude určený až po schválení návrhu Plánu hodnotení OP Val)</p>	
Indikatívny rozpočet	40 000 €	Zdroj: PO 5 Technická pomoc

Zoznam použitých skratiek

CKO	Centrálny koordinačný orgán
CRIE	Centrum pre výskum dopadu - Centre for Research on Impact Evaluation
CTT CVTI	Centrum transferu technológií (pri CVTI SR)
CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
EPO	Európsky patentový úrad – European Patent Office
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja – European Regional Development Fund
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
HP	Horizontálny princíp
IF	Impact factor
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IPR	Intellectual Property Rights
ITMS	IT monitorovací systém
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MP	Metodický pokyn
MSP	Malé a stredné podniky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NITT	Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií
OP	Operačný program
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP VaI	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
PO	Prioritná os
RO	Riadiaci orgán
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
ŠC	Špecifický cieľ
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky